# CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

C.N.S.C.

București, Str.Stavropoleos nr.6, sector 3, România, CP 030084, CIF 20329980,
Tel. +4 021 3104641, Fax. +4 021 3104642, +4 021 8900745, www. cnsc.ro


**În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul adoptă următoarea**

## DECIZIE

**Nr. ...**
**Data: ...**

Prin contestația nr. 69/19.03.2018, înregistrată la C.N.S.C. sub nr. …, formulată de către SC ... SRL, cu sediul în …, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. …, având CUI …, reprezentată legal de administrator …, în calitate de lider al Asocierii SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL, împotriva raportului intermediar al etapei privind evaluarea DUAE și a adresei nr. 1619/ 07.03.2018 privind comunicarea rezultatului etapei de evaluare a DUAE, emise de ..., cu sediul în …, în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii simplificată – într-o singură etapă, desfășurată online, în vederea atribuirii contractului de lucrări având ca obiect ***«Servicii de proiectare pentru întocmire proiect tehnic, detalii de execuție, documentații necesare pentru obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, asistență tehnică din partea proiectantului și execuție lucrări pentru obiectivul de investiție: „Modernizare și reabilitare rețea de străzi în ...”»***, cod CPV: 45233252-0 – Lucrări de îmbrăcare a străzilor (Rev.2), s-au solicitat următoarele:

*„(i) Anularea Raportului intermediar al etapei privind evaluarea DUAE și a Comunicării rezultatului etapei de evaluare a DUAE nr. 1619/ 07.03.2018 emisă de autoritatea contractantă, prin care oferta ASOCIERII SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL a fost declarată inacceptabilă, precum și a tuturor actelor subsecvente acesteia,*

*(ii) reluarea procedurii de evaluare a DUAE și declararea ofertei ASOCIERII SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL ca ADMISIBILĂ”.*

În luarea deciziei asupra cauzei de față,
***Consiliul National de Soluționare a Contestațiilor***
reține următoarele:

Prin contestația înregistrată la C.N.S.C. sub numărul de mai sus, SC ... SRL, în calitate de lider al ASOCIERII SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL, critică raportul intermediar al etapei privind evaluarea DUAE și adresa nr. 1619/07.03.2018 privind comunicarea rezultatului etapei de evaluare a DUAE, emise de către ..., în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii simplificată – într-o singură etapă, desfășurată online, în vederea atribuirii contractului de lucrări având ca obiect ***«Servicii de proiectare pentru întocmire proiect tehnic, detalii de execuție, documentații necesare pentru obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, asistență tehnică din partea proiectantului și execuție lucrări pentru obiectivul de investiție: „Modernizare și reabilitare rețea de străzi în ...”»***, cod CPV: 45233252-0 – Lucrări de îmbrăcare a străzilor (Rev.2), solicitând cele prezentate în partea introductivă.

În motivare, contestatoarea precizează că a depus ofertă conform documentației de atribuire, iar în etapa de evaluare, prin adresa nr. 426/23.01.2018, autoritatea contractantă i-a solicitat o succesiune de clarificări cu privire la semnătura electronică prezentă pe o serie de documente încărcate în SEAP.

Mai precizează că, prin adresa nr. 29/25.01.2018, a răspuns autorității contractante, arătând faptul că societatea sa a respectat cerințele din fișa de date a achiziției, argumentând punctual.

Susține că, prin adresa nr. 496/26.01.2018, autoritatea contractantă a revenit cu o solicitare de clarificări privind „*certificatul calificat aferent semnăturii electronice*”, la care a răspuns în termenul legal, justificând atât starea de fapt, cât și respectarea normelor în vigoare.

Cu toate acestea, arată că, prin adresa nr. 1619/07.03.2018, autoritatea contractantă i-a comunicat rezultatul etapei de evaluare a DUAE, respectiv faptul că, potrivit prevederilor art. 137 alin. (2) lit. j) din HG nr. 395/2016, oferta sa a fost declarată inacceptabilă, deoarece a încărcat în SEAP, la data de 22.01.2018, mai multe fișiere semnate cu semnătură electronică extinsă a reprezentantului legal al liderului de asociere, dl. …, semnătură bazată pe un certificat valabil de la data de 18.01.2017 până la data de 18.01.2018, fiind expirat la data semnării documentelor, și anume 22.01.2018, ora 13:34:57.

Cu privire la acest rezultat al procedurii de atribuire, contestatoarea menționează că, în data de 12.03.2018, a formulat notificarea prealabilă la care autoritatea contractantă i-a răspuns în data de 14.03.2018, în sensul menținerii hotărârii luate.

După ce prezintă un calcul al termenelor procedurale aplicabile, susținând că le-a respectat, contestatoarea arată că justifică un interes legitim, actual și direct pentru formularea *„notificării prealabile*”, deoarece a depus ofertă, iar documentele prezentate sunt concludente.

Pe fondul contestației, în legătură cu motivul excluderii, susținând nelegalitatea declarării ca inacceptabilă a ofertei sale, contestatoarea prezintă argumentele care dovedesc *„abaterea autorității contractante de la prevederile legislației achizițiilor publice*”, sens în care arată că, prin conduita avută, autoritatea contractantă a încălcat principiul tratamentului egal și nediscriminării instituit și ocrotit de Legea nr. 98/ 2016 și de jurisprudența C.N.S.C., a instanțelor naționale și a CJUE, iar solicitarea de clarificări este într-o *„parțială contradicție*” cu jurisprudența CJUE și cu art. 209, alin. (2) din Legea nr. 98/2016.

Precizând că reiterează situația prezentată în răspunsul la ultima solicitare de clarificare, contestatoarea susține că certificatul calificat emis de Certsign Qualified CA Class 3 G2, cu număr serial: …, a fost valabil de la data de 18.01.2017 până la data de 18.01.2018, iar contrar clauzei 8.4 din contract, prestatorul nu și-a executat obligația de a informa societatea cu 30 de zile înainte de expirarea certificatului, astfel că demersurile pentru obținerea noului certificat au fost efectuate în data de 17.01.2018 prin lansarea comenzii nr. 16/17.01.2018.

Contestatoarea precizează că, urmare a acestei comenzi, a fost eliberat noul certificat calificat emis de CertDigital Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, fiind semnat contractul nr. ….

Precizând că, la momentul depunerii ofertei, existând două certificate cu același nume, pe același calculator, și fiind folosite ambele dispozitive token pentru semnătură electronică, respectiv cel aferent certificatului vechi, cât și cel aferent noului certificat, contestatoarea arată că din eroare a încărcat în SEAP propunerea tehnică semnată cu vechiul certificat.

Suplimentar, menționează că oferta de preț criptată a fost semnată corect cu noua semnătură aferentă noului certificat, fiind astfel îndreptată eroarea privind utilizarea vechiului certificat.

În această ordine de idei, contestatoarea invocă aplicabilitatea prevederilor art. 135 alin. (3) din H.G. nr. 395/2016, respectiv o eroare ce poate fi catalogată ca un viciu de formă, sens în care se raportează și la Hotărârea din 29 martie 2012 a CJUE, respectiv SAG ELV Slovensko și alții, C-599/10, pct. 40.

În plus, consideră că, prin anexarea tuturor documentelor deja menționate (comanda nr. 16/17.01.2018, contract nr. …), a dovedit bună credință pe parcursul procedurii de atribuire cu respectarea tuturor normelor legale în vigoare (Legea nr. 455/2001, Legea nr. 98/2016 și H.G. nr. 395/2016), iar documentele anexate, în opinia sa, confirmă, fără putință de tăgadă, existența unui certificat valid în momentul semnării documentelor, sens în care citează din jurisprudența C.N.S.C. și a instanțelor naționale.

Subliniind că respingerea ofertei sale este nelegală și abuzivă, contestatoarea apreciază că asocierea sa a respectat cu strictețe articolele care guvernează obligativitatea ofertei proprii și valabilitatea acesteia, respectiv art. 123 și art. 124 din HG nr. 395/2016, eroarea în ceea ce privește semnătura electronică putând fi corectată (dacă ar fi fost cerută corectarea), această eroare nedeterminând necesitatea depunerii unei noi oferte din punct de vedere al conținutului/fondului.

În drept, invocă prevederile art. 8 din Legea nr. 101/2016.

Ca mijloace de probă, s-au depus, în copie, înscrisuri.

Prin punctul de vedere nr. 2206/21.03.2018, înregistrat la C.N.S.C. cu nr. …, ... a solicitat respingerea contestației, ca nefondată și netemeinică.

Prezentându-și argumentele, autoritatea contractantă susține că prin procesului verbal de vizualizare și inventariere documente, nr. 373/22.01.2018, a constatat faptul că, următoarele documente: polița de asigurare seria AX nr. 065034 din 17.01.2018, eliberată de …, DUAE al liderului de asociere, acordul de asociere nr. 5 din 12.01.2018, clarificări formulare și documente calificare, propunere tehnică, au fost semnate cu semnătură electronică a reprezentatului legal al liderului de asociere - SC ... SRL - dl. …, însă certificatul calificat emis de Certsign Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, care stă la baza semnăturii electronice, este expirat din data de 18.01.2018, astfel că, prin adresa nr. 426/23.01.2018, a solicitat clarificări.

Precizează că asocierea contestatoare a răspuns în termen, prin publicarea în SEAP a adresei nr. 29/25.01.2018, document semnat cu semnătură electronică extinsă valabilă, aspect consemnat în procesul intermediar nr. 1, înregistrat la instituție sub nr. 495/26.01.2018.

Arată că, la solicitarea clarificării privind o listă de documente semnate cu semnătură electronică extinsă a reprezentatului legal al liderului de asociere - SC ... SRL - dl. …, cu certificatul calificat emis de Certsign Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, expirat din data de 18.01.2018, contestatoarea a răspuns, susținând că semnătura acestei persoane este una și aceeași, atât în data de 18.01.2018, cât și la data depunerii ofertei, 22.01.2018, dată la care oferta de preț a fost criptată cu certificat valid, înscris ce se regăsește în oferta societății.

De asemenea, menționează că, în cadrul răspunsului, contestatoarea a subliniat că semnătura reprezentantului legal al societății se bucură de o legalitate deplină, inclusiv pe perioada 18.01.2018-22.01.2018, conform dispozițiilor Legii nr. 455/2001, semnătura nefiind suspendată și/sau revocată.

Autoritatea contractantă precizează că, analizând răspunsul ofertantului, comisia de evaluare a constatat că fișierul încărcat în SEAP și intitulat […] clarificare ….pdf.p7s, care reprezintă răspunsul acestuia la solicitarea de clarificări, a fost semnat la data de 25.01.2018, ora: 17:10:32 cu semnătură electronică extinsă a reprezentatului legal al liderului de Asociere - SC ... SRL - dl. …, bazată pe un certificat calificat

emis de CertDigital Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, certificat valabil în perioada: 22.01.2018 - 22.01.2019, spre deosebire de fișierele semnate de aceeași persoană cu un certificat diferit, sens în care enumeră documentele la care se referă.

Totodată, arată că diferențele se referă la furnizorul de servicii de certificare, care a emis certificatul ce stă la baza semnăturii electronice cu care au fost semnate fișierele.

Precizând că, prin adresa nr. 496/26.01.2018, comisia de evaluare a solicitat clarificări, autoritatea contractantă redă textul solicitării de clarificări, precum și pe cel al răspunsului oferit de către contestatoare prin adresa nr. 37/30.01.2018, document încărcat în SEAP cu semnătură electronică extinsă valabilă.

Autoritatea contractantă subliniază că, la data depunerii ofertelor, contestatorul avea două certificate calificate emise de doi furnizori de servicii de certificare acreditați diferiți, și anume: un certificat calificat emis de Certsign Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, valabil pentru perioada: 18.01.2017 - 18.01.2018 și un certificat emis de CertDigital Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, valabil pentru perioada 22.01.2018 - 22.01.2019.

Susține că fișierele încărcate inițial în SEAP la data de 22.01.2018, au fost semnate cu o semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat expirat, chiar dacă ofertantul avea, la data depunerii ofertelor, și o semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat valabil, dar pe care nu a folosit-o la semnarea fișierelor, așa cum de altfel rezultă și din răspunsul ofertantului la solicitarea de clarificări nr. 496/26.01.2018, document în care invocă o eroare umană.

În opinia sa, chiar dacă ofertantul menționează, prin răspunsul nr. 37/30.01.2018, că a încărcat în SEAP oferta de preț criptată semnată cu noul certificat, eroarea utilizării vechiului certificat nu a fost îndreptată prin semnarea ofertei de preț criptată cu semnătură aferentă noului certificat, deoarece în conformitate cu art. 123 alin. (2) și alin. (3) din HG nr. 395/2016 atât oferta, formularul DUAE, cât și documentele de calificare, răspunsurile la solicitările de clarificări, se semnează cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat, și nu numai oferta de preț.

Într-o altă ordine de idei, precizează autoritatea contractantă, în această fază a procedurii, nu poate vizualiza propunerea financiară, astfel că nu poate verifica susținerile ofertantului, respectiv faptul că propunerea financiară ar fi semnată cu semnătură electronică bazată pe un certificat valabil, și chiar dacă ar fi așa, susține că nu ar putea fi luată în considerare, atâta vreme cât celelalte documente care compun oferta, încărcate în SEAP (DUAE, propunerea tehnică etc.) nu au fost semnate cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat valabil, sens în care indică dispozițiile art. 60 alin. (4) din HG nr. 395/2016.

Suplimentar, autoritatea contractantă inserează un print-screen și susține că propunerea financiară a fost semnată cu semnătură

electronică extinsă bazată pe un certificat calificat invalid, emis de Certsign Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, valabil în perioada: 18.01.2017 - 18.01.2018, fiind același certificat cu care au fost semnate și celelalte documente care compun oferta.

Invocând prevederile art. 18 alin. (1) din Legea nr. 455/2001, autoritatea contractantă susține că a hotărât declararea ofertei ca inacceptabilă în conformitate cu art. 137 alin. (2) lit. j) din HG nr. 395/ 2016, deoarece: *„oferta și documentele care o însoțesc nu sunt semnate cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat*", precum și opinia ANAP.

În drept, au fost invocate următoarele prevederi legale: Legea nr. 98/2016; HG nr. 395/2016; Legea nr. 101/2016.

Ca mijloace de probă, a depus, în copie, înscrisuri din dosarul achiziției publice.

Față de înscrisurile aflate la dosarul cauzei, Consiliul reține următoarea situație de fapt:

... a inițiat procedura simplificată – într-o singură etapă, desfășurată online, pentru atribuirea contractului de lucrări având ca obiect ***«Servicii de proiectare pentru întocmire proiect tehnic, detalii de execuție, documentații necesare pentru obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, asistență tehnică din partea proiectantului și execuție lucrări pentru obiectivul de investiție: „Modernizare și reabilitare rețea de străzi în …"»***, prin publicarea, în SEAP, a anunțului de participare simplificat nr. …, în data de ….

Valoarea estimată a contractului este de … lei, fără TVA, iar criteriul de atribuire stabilit este *„…"*.

În procesul verbal intermediar 2, înregistrat la emitent sub nr. 1391/01.03.2018, analizând răspunsul ofertantului Asocierea SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL, comisia de evaluare a hotărât că oferta este inacceptabilă, potrivit dispozițiilor art. 137 alin. (2) lit. j) din HG nr. 395/ 2016 deoarece: *„oferta și documentele care o însoțesc nu sunt semnate cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat*".

Împotriva acestui rezultat al procedurii de atribuire, după parcurgerea procedurii prealabile a notificării autorității contractante, SC ... SRL, în calitate de lider al Asocierii SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL a depus contestația de față.

Examinând susținerile părților, probatoriul aflat la dosarul cauzei și dispozițiile legale aplicabile, Consiliul constată următoarele:

În urma evaluării DUAE-urilor, autoritatea contractantă, prin adresa nr. 1619/07.03.2018, a transmis contestatoarei faptul că oferta sa a fost respinsă ca inacceptabilă, potrivit art. 137 alin. (2) lit. j) din HG nr. 395/2016, motivat de faptul că: *„Ați încărcat în SEAP la data de 22.01.2018, fișierele intitulate: [Acord asociere …] (...) cu semnătură*

*electronică extinsă, a reprezentantului legal ... – dl. …, semnatura bazată pe certificatul calificat emis de Certsing Qualified CA Class 3 G2 valabil de la data de: 18.01.2017 până la data de 18.01.2018, fiind expirat la data semnării documentelor și anume la data de: 22.01.2018 ora: 13:34:57."*

Nemulţumită de conținutul acestei adrese, prin care oferta sa a fost respinsă ca inacceptabilă, SC ... SRL a formulat contestația în cauză, solicitând cele menționate în partea introductivă.

În procesul de analiză a DUAE, autoritatea contractantă, în temeiul art. 209 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, coroborat cu art. 134 alin. (1) din Hg nr. 395/2016, prin adresa nr. 426/23.01.2018, a solicitat contestatoarei clarificări referitoare la certificatul calificat cu „*numărul serial: …*", care stă la baza semnăturii electronice, expirat din data de 18.01.2018. Răspunsul SC ... SRL a fost transmis cu adresa nr. 29/25.01.2018, în care a precizat: „(...) *Vă indicăm faptul că semnatura electronică a reprezentantului legal, în persoana domnului …, este una și aceeași atât în data de 18.01.2018, cât și la data depunerii ofertei în data de 22.01.2018, data la care oferta de preț a fost criptată cu certificat valid, înscris ce se regăsește în oferta societății noastre. Menționăm și faptul că semnătura reprezentantului legal al societății se bucură de o legalitate deplină, inclusiv în perioada 18.01.2018-22.01.2018, conform dispozițiilor legale 455/2001, în sensul că acesată semnătură nu a fost niciodată suspendată și/sau revocată. În concluzie, eu … ... declar pe propria răspundere că fișierele din oferta depusă online în SEAP, se bucură de deplină legalittae prin faptul că au fost semnate și asumate de către mine personal, fiind opozabile terților".*

Având în vedere că au existat anumite nelămuriri în răspunsul de mai sus, autoritatea a revenit cu adresa nr. 496/26.01.2018, solicitându-i contestatoarei să clarifice: „Având în vedere că fișierele intitulate: *[Acord asociere …/… (...); [DUAE Lider xml/ … espd. Response.xml, au fost semnate la data de: 22.01.2018, ora: 13:34:57 cu semnătură electronică extinsă... semnatură bazată pe un certificat ... cu număr serial: …, fiind valabil de la data de: 18.01.2017 până la data de 18.01.2018, fiind expirat la data semnării documentelor și anume la data de 22.01.2018 ora: 13:34:57, iar fișierul încărcat în SEAP și intitulat […clarificare ….pdf.p7s, care reprezintă răspunsul ofertantului la solicitarea de clarificări a autorității contractante, a fost semnat la data de 25.01.2018, ora: 17:10:32, cu semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal ..., bazată pe un certificat calificat ... cu număr serial. …, certificat valabil din data de: 22.01.2018 – 22.01.2019, vă rugăm să ne explicați cum fișierele postate în SEAP la data de 22.01.2018, au fost semnate cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat ... valabil de la data de: 18.01.2017 până la data de 18.01.2018 (a se vedea imaginea 1), iar fișierul postat în SEAP la data de: 25.01.2018, reprezentând răspunsul ofertantului la solicitarea de clarificări a autorității contractante, a fost semnat cu semnătură*

*electronică extinsă bazată pe un certificat calificat ... valabil din data de: 22.01.2018 – 22.01.2019 (a se vedea imaginea 2)...".*

Contestatoarea a răspuns prin adresa nr. 37/30.01.2018, astfel: «*In legătură cu certificatul calificat emis de Certsign Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial: …, fiind valabil de la data de 18.01.2017 pana la data de 18.01.2018, va informam asupra faptului ca acest certificat a făcut obiectul contractului pe care il anexam acestui răspuns (Anexa 1). Acest contract, in documentul „Termeni si condiţii" (Anexa 2), la clauza 8.4 a prevăzut in sarcina prestatorului obligaţia de a informa societatea noastra cu 30 de zile înainte de expirarea certificatului asupra acestui aspect. Atragem atentia asupra faptului ca prestatorul nu si-a îndeplinit aceasta obligaţie, fapt care ne-a pus in ipostaza de a efectua demersurile pentru obţinerea noului certificat in data de 17.01.2018.*

*Asigurând continuitatea procedurii de obţinere a noului certificat, am inaintat in data de 17.01.2018 comanda nr. 16/17.01.2018 (Anexa 3) prin care am solicitat societatii … emiterea unui nou certificat. Deoarece eliberarea unui nou certificat nu poate fi executata imediat, fiind necesare cateva zile, fiind si final de saptamana, in data de 22.01.2018 (luni) a fost eliberat noul certificat calificat emis de CertDigital Qualified CA Class 3 G2 cu număr serial… in baza comenzii din data de 17.01.2018, o data cu semnarea contractului nr. 22/22.01.2018 (Anexa 4), contract pe care il si anexam acestui răspuns.*

*Datorita necesitatii depunerii ofertei in termen, s-a efectuat o confuzie in momentul semnării cu semnătură electronica extinsa, existând doua certificate cu acelaşi calculator. In acelaşi timp, au fost in folosinţa ambele tokenuri pentru semnatura electronica, atat cel aferent certificatului vechi, cat si cel aferent noului certificat. Astfel, dintr-o eroare umana s-a utilizat tokenul si certificatul vechi pentru semnarea propunerii tehnice, iar, din moment ce programul nu ne-a atentionat cum ca semnătură si certificatul nu ar mai fi fost valide, am incarcat propunerea tehnica. Abia in urma incarcarii in SEAP a propunerii tehnice, s-a observat faptul ca nu s-a folosit noua semnătură alaturi de noul certificat, urmatoarele documente incarcate in SEAP, respectiv oferta de pret criptata fiind semnata corect cu noua semnătură aferenta noului certificat. Dorim sa evidenţiem faptul ca eroarea utilizării vechiului certificat a fost îndreptata prin semnarea ofertei de pret criptate cu semnătură aferenta noului certificat. In urma scoaterii din uz a vechiului certificat, s-a continuat semnarea documentelor utilizând noul certificat, asa cum si dvs. susţineţi in solicitarea de clarificări (a se vedea fişierul la care ati făcut referire (…] clarificare ….pdf.p7s). Drept urmare, consideram ca, in baza art. 135, alin. (3) din HG 395/2016, aceasta eroare poate fi catalogata drept un viciu de forma, deoarece „reprezintă o eroare din cadrul unui document a cărui corectare completare este sustinuta in mod neechivoc de sensul si conţinutul altor informaţii existente iniţial in alte documente prezentate de ofertant, sau a cărei corectare completare are rol de clarificare sau de confirmare, nefiind*

*susceptibila de a produce un avantaj incorect tu raport cu ceilalţi participanti la procedura de atribuire*".

*In plus, consideram ca prin anexarea tuturor documentelor mai sus amintite (comanda nr 16/17.01.2018, contract nr. 22/22.01.2017) dovedim buna credinţa in conduita noastra de pe parcursul procedurii de atribuire din cazul de fata si respectarea tuturor normelor legale in vigoare (atat Legea 455/2001, cat si Legea 98/2016 si HG nr. 395/ 2016). De asemenea, consideram ca documentele anexate confirma, fara putinta de tagada, existenta unui certificat valid in momentul semnării documentelor.(...)»,* invocând, în sprijinul afirmațiilor sale, jurisprudența CJUE, respectiv Hotărârea din 29 martie 2012, precum și spețe ale CNSC și instanțelor din România.

Față de cele prezentate anterior, Consiliul reține că societatea contestatoare nu a îndeplinit cerința impusă prin fișa de date a achiziției, la cap. IV.4.3. – *Modul de prezentare a ofertei*, respectiv: *„Pentru a putea participa la procedura de atribuire in calitate de ofertanti, operatorii economici au obligatia sa se inregistreze in Sistemul Electronic al Achizitiilor Publice (SEAP), conform Legii nr.98/2016. (...) Documentele precizate mai sus, respectiv fisierele incarcate in SEAP, vor fi semnate cu semnatura electronica extinsa a reprezentantului legal/ imputernicit al ofertantului. (...)",* așa cum impun dispozițiile art. 60 alin. (4) din HG nr. 395/2016, potrivit cărora: *„Documentele prevăzute la alin. (1) vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă,* ***bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condiţiile legii*** *şi încărcate în SEAP în secţiunile specifice disponibile în sistemul informatic şi numai de către operatorii economici înregistraţi",* deoarece documentele postate pe SEAP au fost semnate cu semnătură electronică bazată pe un certificat calificat expirat la data de depunere a ofertelor, respectiv: ***22.01.2018.***

În aceste condiții, Consiliul nu va reține ca întemeiate afirmațiile contestatoarei potrivit cărora, în legătură cu certificatul calificat având număr serial: …, valabil de la data de ***18.01.2017 până la data de 18.01.2018***, a *„informat autoritatea contractantă asupra faptului că acest certificat a făcut obiectul contractului pe care l-am anexat (...). Acest contract..., la clauza 8.4 a prevăzut în sarcina prestatorului obligația de a informa societatea noastră cu 30 de zile înainte de expirarea certificatului*", întrucât clauzele contractuale existente între SC ... SRL și organismul de emitere a acestor tipuri de certificate, CertDigital Qualified CA Class 3 G2, sunt opozabile doar părților semnatare a acestui contract, nefiind relevante în relația cu terți - autoritatea contractantă.

De altfel, verificarea valabilității certificatului calificat cade în sarcina beneficiarului lui, în cazul de față contestatoarea, astfel că demersurile efectuate de aceasta din urmă către Cert Digital, prin adresa nr. 16/17.01.2018 (cu o zi înainte de expirarea certificatului digital în discuție), respectiv prin Contractul prestare de servici de certificare nr.

22/22.01.2018, nu au nici o relevanță, deoarece acestea nu pot echivala cu prelungirea certificatului de mai sus, astfel încât acesta să capete o valabilitate legală. Nimic nu o impiedica pe contestatoare să facă aceste demersuri astfel încât să se asigure de continuitatea valabilității ceritificatului calificat, mai ales că, de la data solicitării eliberării semnăturii electronice aferentă noului certificat digital (17.01.2018) până la dat emiterii unui asemenea document a durat doar 2 zile lucrătoare (22.01.2018), conform certificatului având numărul serial: „…"
.

Prin urmare, este evident că documentele enumerate în adresele de solicitare de clarificări au fost semnate cu o semnătură electronică bazat pe un certificat digital expirat, astfel că nu se poate face vorbire de existența unei erori în sensul celor susținute de contestatoare.

În aceste condiții, Consiliul va respinge ca neîntemeiate alegațiile contestatoarei potrivit cărora *„datorită necesității depunerii ofertei în termen, s-a efectuat o confuzie în momentul semnării cu semnătură electronică extinsă, existând două certificate cu același nume pe același calculator*", respectiv că *„în același timp, au fost în folosință ambele tokenuri pentru semnătură electronică, atât cel aferent certificatului vechi, cât și cel aferent noului certificat",* precum și faptul că *„dintr-o eroare umană s-a utilizat tokenul și certificatul vechi pentru semnarea propunerii tehnice*", deoarece, în acest caz, nu se poate face vorbire de un viciu de formă, în sensul dispozițiilor 135 alin. (3) din HG nr. 395/ 2016: *„În sensul dispoziţiilor alin. (1), viciile de formă reprezintă acele erori sau omisiuni din cadrul unui document a căror corectare/ completare este susţinută în mod neechivoc de sensul şi de conţinutul altor informaţii existente iniţial în alte documente prezentate de ofertant sau a căror corectare/completare are rol de clarificare sau de confirmare, nefiind susceptibile de a produce un avantaj incorect în raport cu ceilalţi participanţi la procedura de atribuire",* atâta timp cât documentele: *Acord asociere …/… ... Propunere tehnică 1 execuție/… ... Propunere tehnică 2 execuție/ … ... Propunere tehnică proiectare/… (...)* au fost semnate cu semnătura electronică bazată pe un certificat expirat în data de 18.01.2018, deci un document care nu mai poate fi considerat legal.

O altă afirmație a contestatoarei, pe care Consiliul o respinge ca fiind neîntemeiată, este cea referitoare la faptul că *„următoarele documente încărcate în SEAP, respectiv oferta de preț criptată fiind semnată corect cu noua semnătură eferentă noului certificat*", deoarece, pe de o parte, SC ... SRL nu a probat acest lucru, așa cum impun dispozițiile art. 249 - *Sarcina probei,* din Codul de procedură civilă, iar pe de altă parte, în punctul de vedere nr. 2206/ 21.03.2018 (cunoscut și de către asocierea contestatoare), autoritatea contractantă a afirmat că *„după finalizarea propunerii tehnice, pentru verificarea celor spuse de contestator cum că propunerea financiară a fost semnată corect cu noua semnătură aferentă noului certificat, ținem să precizăm că <u>acest lucru nu</u>*

*este adevărat ... propunerea financiară fiind semnată cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat invalid ... fiind valabil de la data de: 18.01.2017 până la data de 18.01.2018(...)",* lucru pe care la probat prin anexarea imaginii nr. 3, în care este indicat numărul serial al certificatului calificat utilizat: *…*", cu valabilitate: *„18 January-2017 to 18 January-2018*", SC ... SRL nefăcând nicio apărare pe acest subiect.

De asemenea, Consiliul nu va reține ca întemeiată nici afirmația asocierii contestatoare referitoare la faptul că *„programul nu ne-a atenționat cum că semnătura și certificatul nu ar mai fi fost valide*", întrucât sistemul/programul de accesare a certificatelor calificate funcționează astfel încât ***să atenționeze*** utilizatorul în cazul în care respectivul certificat mai este valabil sau nu, respectiv dacă perioada de valabilitate a lui a expirat. Este adevărat că același sistem ***nu blochează*** operațiunile următoare, astfel că, în condițiile în care utilizatorul ignoră această atenționare, sistemul/programul permite efectuarea următorilor pași astfel încât documentele semnate pe baza unui certificat calificat expirat să poată fi postate pe SEAP.

Relevante în susținerea celor evocate sunt și prevederile art. 6 din Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, potrivit cărora: *Înscrisul în formă electronică, căruia i s-a încorporat, ataşat sau i s-a asociat logic o semnătură electronică, recunoscut de către cel căruia i se opune, are acelaşi efect ca actul autentic între cei care l-au subscris şi între cei care le reprezintă drepturile",* precum și cele ale art. 18 alin. (1) lit. f) din același act normativ, respectiv: *„indicarea începutului şi sfârşitului perioadei de valabilitate a certificatului calificat".*

În concluzie, Consiliul stabilește că asocierea contestatoare nu s-a asigurat că toate documentele pe care le-a încărcat în SEAP poartă o semnatură electronică bazată pe un certificat calificat valid, or, *„riscurile transmiterii ofertei, inclusiv forţa majoră sau cazul fortuit,* ***cad în sarcina operatorului economic care transmite respectiva ofertă****",* așa cum impun dispozițiilor art. 125 din HG nr. 395/2016.

Astfel, ținând seama de conținutul dosarului cauzei, Consiliul constată că societatea contestatoare nu a respectat următoarele norme legale din HG nr. 395/2016:

- art. 60 - *„(1) Operatorul economic are obligaţia de a transmite oferta şi DUAE numai în format electronic şi numai până la data şi ora-limită de depunere a ofertelor prevăzute în anunţul de participare. (…)*

*(4) Documentele prevăzute la alin. (1) vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condiţiile legii şi încărcate în SEAP în secţiunile specifice disponibile în sistemul informatic şi numai de către operatorii economici înregistraţi";*

- art. 123 - *„(1) Ofertantul elaborează oferta în conformitate cu prevederile documentaţiei de atribuire (…);*

*(3) Documentele prevăzute la alin. (2) se semnează cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un*

*furnizor de servicii de certificare acreditat, reprezentând documente originale."*

În consecință, Consiliul stabilește că autoritatea contractantă a respins, în mod corect, oferta contestatoarei ca fiind inacceptabilă, în temeiul art. 137 alin. (2) lit. j) din HG nr. 395/2016, potrivit căruia: *„oferta şi documentele care o însoţesc nu sunt semnate cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat",* respectând principiul tratamentului egal, statuat de art. 2 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 98/ 2016, față de ceilalați participanți, care, potrivit procesului-verbal nr. 373/22.01.2018, s-au conformat modului de depunere a ofertei.

În ceea ce privește invocarea, de către societatea contestatoare, în susținerea criticilor sale, a anumitor spețe emise de către CNSC și de instanțe, Consiliu o respinge ca neîntemeiată, întrucât soluționarea dosarelor se face în mod individual, raportat doar la documentele conținute de fiecare dosar în parte.

Luând în considerare aspectele de fapt şi de drept mai sus prezentate, în temeiul art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, pentru considerentele evocate în motivare, Consiliul va respinge, ca nefondată, contestaţia formulată de SC ... SRL, în calitate de lider al Asocierii SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL, în contradictoriu cu autoritatea contractantă ....

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 și poate fi atacată cu plângere, în temeiul art. 29 alin. (1) din același act normativ.

Pentru cele constatate,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

**CONSILIUL DECIDE:**

Respinge, ca nefondată, contestația formulată către SC ... SRL, cu sediul în …, în calitate de lider al ASOCIERII SC ... SRL & SC ... SRL & SC ... SRL, în contradictoriu cu autoritatea contractantă ..., cu sediul în ….

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere în termen de 10 zile de la comunicare.

| **Președinte,** | **Membru,** | **Membru,** |
|---|---|---|
| **...** | **...** | **...** |

*Redactată în 4(patru) exemplare originale, conține … pagini.*